

VIZURA

TRAVANJ – LIPANJ, 2024.

IMATE ČISTE PAPIRE?

Višegodišnji program
katastarskih izmjera

>> visegodisnjiprogram.dgu.hr

REPUBLIKA HRVATSKA

Državna geodetska uprava

Dragi čitatelji Vizure,

u ovogodišnjem drugom broju očekuju vas nove zanimljivosti, a neke od njih izdvajamo na naslovnici.

Zahvaljujemo autorima koji su pisali za ovu Vizuru te pozivamo zainteresirane kolege da nam se javi na e-adresu: vizura@dgu.hr s novim člancima.

Sigurni smo da ćemo i dalje zajednički stvarati nove sadržaje koji će biti rado čitani i u budućnosti.

Uredništvo Vizure

U ovom broju izdvajamo

- Višegodišnji program katastarskih izmjera; što smo napravili, što smo naučili?
- Twinning projekt – Republika Moldova
- GeoHrvatska u časopisu BUG
- Održani Dani IPP-a 2024.
- 39. stručni skup geodetskih uprava
- Održana sjednica ECSEED-a

14. konferencija Dani IPP-a 2024.

REPUBLIKA HRVATSKA
Državna geodetska uprava

Međunarodna radionica "Povijesni i vremenski referencirani podaci za ciljeve održiva razvoja" održana u Zagrebu

Tekst: Saša Cvitković | Fotografije: DGU

Državna geodetska uprava (DGU) i Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, u suradnji s EuroSDR-om organizirali su međunarodnu radionicu "Historical and Time Stamped Data for Sustainable Development Goals". Radionica se održala u Zagrebu 23. i 24. travnja 2024. godine.

Glavni ravnatelj DGU-a, Antonio Šustić, otvorio je radionicu pozdravnim govorom, predstavivši djelokrug i postignuća Državne geodetske uprave. Istaknuo je iskustva DGU-a u korištenju povijesnih i vremenski referenciranih prostornih

EuroSDR (European Spatial Data Research) je neprofitna organizacija koja povezuje nacionalne kartografske i katastarske agencije s istraživačkim institutima, sveučilištima i tvrtkama diljem Europe. Njihov cilj je unaprijediti primjenjena istraživanja u pružanju, upravljanju i isporuci prostornih podataka. DGU je dugogodišnja članica ove organizacije.

podataka. Radionica je bila tematski podijeljena u tri sesije:

1. Uvodna sesija
2. Pokrov i korištenje zemljišta
3. Izgradeno okruženje

Dvodnevnom radionicom obra-

đeno je ukupno deset tema, kao što su aktualna istraživanja i iskustva iz područja pohranjivanja, obrade i korištenja povijesnih i vremenski referenciranih prostornih podataka te potencijala primjene navedenih podataka u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja.

U ime DGU-a prezentaciju na temu "**Use of historical data for buildings legalization process**" održali su kolegica Sanja Mimica i kolega Igor Vilus. Radionici je prisustvovalo 22 sudsionika iz sedam europskih država – Danske, Francuske, Hrvatske, Italije, Njemačke, Slovenije i Španjolske.

Teme koje su bile od značajnog interesa te koje su u razini zrelosti primjenjenih istraživanja su **'Korištenje povijesnih zračnih fotogrametrijskih kampanja za razumijevanje evolu-**

cije teritorija' kao i teme povezane s automatskom detekcijom podataka

Ovo je prva EuroSDR radionica koja pokriva temu korištenju povijesnih i vremenski referenciranih prostornih podataka u pogledu ostvarivanja ciljeva održivog razvoja.

iz povijesnih i vremenski referenciranih kartografskih materijala. Važna je i činjenica da se radi o tematiki koja je istovremeno pokrila tri vrlo aktualne inicijative, na globalnoj razini UN-ovu inicijativu ciljeva održi-

vog razvoja te europske programe vezane uz digitalnu i zelenu tranziciju.

Zaključci radionice

Nakon održene dvodnevne radio-nice istaknuta su neka važna zapožanja i zaključci koji naglašavaju ključne smjernice za buduće aktivnosti. Kao prvo potreba za intenziviranjem aktivnosti iz ovog specifičnog područja kao i povećanje svjesnosti o upotrebljivosti povijesnih i vremenski referenciranih prostornih podataka za

širi krug korisnika i različite namjene. S obzirom na raspoložive resurse optimalno bi bilo koordinirati i provoditi aktivnosti u suradnji s drugim organizacijama kao što su Eurogeographics i UN-GGIM. Također, očekuje se nastavak održavanja radionica na navedenu temu ovisno o rezultatima postojećih inicijativa i istraživanja tijekom 2025. i/ili 2026. godine.

Rezultati i zaključci radionice prezentirani su EuroSDR zajednici u okviru

EuroSDR komisije 3 – „Korištenje i vizualizacija informacija“ te je planirana i službena EuroSDR publikacija.

Nakon završenog službenog dijela prvog dana radionice, uz potporu turističke zajednice Grada Zagreba, sudionici su imali organiziran događaj razgledavanja Gornjega grada i užeg centra Zagreba, a u organizaciji Državne geodetske uprave održana je i večera za sudionike radionice.

Održan 39. stručni skup geodetskih uprava

Tekst: Martina Nemet i Jadranka Bratić | Fotografije: Organizator skupa

Od 14. do 16. svibnja 2024. godine u Brnu (Češka) održan je 39. stručni skup geodetskih uprava Austrije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Češke, Friuli-Venezia Giulije, Mađarske, Slovačke, Slovenije te Trentina i Južnog Tirola.

U okviru teme ovogodišnjeg skupa „**Revizija katastarskih podataka i drugi alati i metode ažuriranja podataka katastra**“ izlagачi su predstavili trenutačno stanje i projekte kojima se nastoje katastarski podaci držati ažurnima.

Primjerice, u Češkoj reviziju, tj. ažuriranje katastarskih podataka o načinu uporabe, zgradama i dr. (lokalna imena...) provode katastarski službenici i ne sadrži utvrđivanje granica niti geodetska mjerena. Cilj revizije katastarskih podataka je postići što veću povezanost katastarskih podataka sa „stvarnošću“. Uočene razlike rješavaju se „iz ureda“, u suradnji s drugim tijelima ili, ako je nužno, u suradnji s vlasnicima nekretnina. Neriješene razlike su javno vidljive i njihovo uklanjanje predstavlja obavezu za vlasnika nekretnine, a revizija se nastoji provoditi svakih deset godina.

Ostale zemlje su izlagale aktualnosti u svojim državama, načine ažuriranja katastarskih podataka kroz geodetske elaborate, nove načine mjerena i dr.

Martina Nemet je u ime Državne geodetske uprave predstavila stanje podataka katastarskog operata za područje Republike Hrvatske, načine izrade geodetskog elaborata tj. Sustav digitalnih geodetskih elaborata (SDGE) i Višegodišnji program katastarskih izmjera. Katastarske izmjere, načinom kako se provode u Republici Hrvatskoj, kontinuirano su predmet interesa i pitanja drugih sudionika.

Osim radnog dijela, program se sastojao od poslijepodnevnog obilaska dvorca Špilberk, posjeta podzemnim spremnicima vode Žlutý kopec i posjeta katastarskom uredu Južne

Moravske u Brnu.

Domaćin sljedećeg 40. stručnog skupa geodetskih uprava bit će talijanska provincija Južni Tirol.

Hrvatske predstavnice na skupu bile su Martina Nemet, voditeljica Službe katastarskih izmjera i izradbe katastarskih operata u Sektoru za katastarski sustav i Jadranka Bratić, voditeljica Službe za nadzor i geodetsku inspekciju u Sektoru za katastar infrastrukture, nadzor i geodetsku inspekciju iz Središnjeg ureda Državne geodetske uprave.

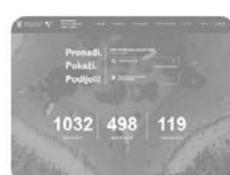

Dani IPP 2024

$\varphi 45^{\circ} 47' 47'' \lambda 15^{\circ} 58' 40''$

Dani INFRASTRUKTURA
PROSTORNIH PODATAKA

Održani Dani IPP-a 2024.

Tekst: dr. sc. Iva Gašparović, mr. sc. Tanja Rodin | Fotografije: DGU

U organizaciji Državne geodetske uprave, 27. i 28. svibnja 2024. godine održana je četrnaesta konferencija posvećena infrastrukturama prostornih podataka, Dani IPP-a 2024. Ovogodišnjoj konferenciji prisustvovalo je više od 130 sudionika iz javnog, privatnog i akademskog sektora.

Prvog dana konferencije, u Središnjem uredu Državne geodetske uprave, održana je radionica posvećena subjektima Nacionalne infrastrukture prostornih podataka (NIPP-a) kojoj je prisustvovalo više od 40 sudionika. Sudionici su pritom dobili uvid u trenutno stanje NIPP-a, osnovne proizvode NIPP-a kao i aktivnosti koje Nacionalna kontaktna točka tj. Državna geodetska uprava provodi na podizanju kvalitete metapodataka i poboljšanju povezanosti skupova prostornih podataka i mrežnih usluga.

Drugi dan konferencije održan je 14. NIPP i INSPIRE dan u dvorani Judita, Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Konferenciju je službeno otvorio potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar prostornog uredenja, graditeljstva i državne imovine, g. Branko Bačić. U svom pozdravnom govoru ukratko je podsjetio prisutne na put koji je NIPP prošao od 2007. godine do danas te istaknuo važnost NIPP-a i svih aktivnosti koje se provode da bi prostorni podatci bili dostupni te razumljivi svim korisnicima.

Prisutne je pozdravio i glavni ravnatelj Državne geodetske uprave, g. Antonio Šustić koji je istaknuo veliki uspjeh u porastu broja subjekata s lokalne razine na Geoportalu NIPP-a. Ukupno je 119 aktivnih subjekta NIPP-a, dok je broj izvora prostornih podataka na Geoportalu NIPP-a **veći od 1000**, točno 1032 izvora, od toga 497 su mrežne usluge. Glavni ravnatelj također je naveo najizazovnije aktivnosti koje provodi Državna geodetska uprava, a koje će rezultirati povećanjem kvalitete prostornih podataka i osigurati

njihovu dostupnost građanima, poduzetnicima i institucijama. Načelnica Sektora za infrastrukturu prostornih podataka, mr. sc. Ljerka Marić i viša savjetnica - specijalistica dr. sc. Iva Gašparović održale su uvodno izlaganje pod nazivom "**NIPP u Hrvatskoj - gdje smo 2024.?**". U uvodnom predavanju predstavljene su aktivnosti, zadaće i postignuća NIPP-a u proteklom razdoblju te su detaljno predstavljene i najvažnije korisničke aplikacije NIPP-a u Hrvatskoj, Geoportal NIPP-a i GeoHrvatska.

U nastavku konferencije održana je panel rasprava pod nazivom **"Utjecaj novih trendova u području podataka na razvoj NIPP-a"**, koju je moderirao mr. sc. Tomislav Ciceli, voditelj Službe za NIPP, a sudjelovali su: Antonio Šustić, glavni ravnatelj Državne geodetske uprave, Lidija Suman, Ministarstvo pravosuda, uprave i digitalne transformacije, Jarmila Pezo, predsjednica uprave IGEA d.o.o., prof. dr. sc. Željko Bačić, Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i prof. dr. sc. Vlado Cetl, Odjel za Geodeziju i geomatiku Sveučilišta Sjever.

Sudionici panela komentirali su aktualne teme poput otvorenih i visokovrijednih podataka, podatkovnih prostora, mogući utjecaj umjetne inteligencije na razvoj područja prostornih podataka, koristi otvaranja podataka, ali i problema do kojih dolazi zbog njihova otvaranja te opisali na koji način vide daljnji razvoj NIPP-a.

Tijekom konferencije održane su tri sesije predavanja koje su obuhvatile teme razvoja NIPP-a i prostornih podataka iz perspektive predstavnika institucija zaduženih za provedbu NIPP-a u susjednim državama, javnog, akademskog i privatnog sektora.

Konferencija je okupila i predstavnike geodetskih uprava Slovenije, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Sjeverne Makedonije i Republike Srpske, a kako bi razmijenili iskustva i postignuća u polju razvoja infrastrukture prostornih podataka.

Svrha konferencije bila je poticanje suradnje između dionika NIPP-a, a kako bi se postigli zajednički ciljevi i ostvarila korist od točnih, kvalitetnih i dostupnih prostornih podataka za razvoj društva u cijelini. Evaluacija

održane konferencije pokazuje da 86 % sudionika koji su pristupili evaluaciji (77 sudionika) konferenciju ocjenjuje maksimalnom ocjenom, dok 84 % smatra kako je postignuta svrha njenog održavanja.

Dani NIPP 2024
 $\varphi 45^{\circ} 47' 47'' \lambda 15^{\circ} 58' 40''$
Dani INFRASTRUKTURA PROSTORNIH PODATAKA

Uspješno se provode javne tribine za informiranje zainteresirane javnosti u okviru provedbe novog Godišnjeg programa katastarskih izmjera

Tekst: Petra Sajko Hluščka | Fotografije: Izvođači radova

Kako bi se pravodobno obavijestilo zainteresiranu javnost o provođenju katastarskih izmjera na njihovom području, izvođači radova u suradnji s Državnim geodetskom upravom, odnosno njenim Područnim uredima za katastar te lokalnom samoupravom, organiziraju javne skupove (tribine).

Lokalno stanovništvo se kroz objave u lokalnim novinama, javnim glasilima, putem radijskih poziva, ali i putem poziva na kućnu adresu informira o organiziranim skupovima na kojima od izvođača radova mogu saznati sve informacije o svojim obvezama koje imaju kao nositelji prava na nekretninama, a koje su predmet katastarske izmjere. Svaki početak izmjere obilježen je informativnom pločom s podacima o području izmjere, investitoru, izvoditelju i nadzoru.

Obaveza nositelja prava na nekretninama započinje obilježavanjem meda. O načinima obilježavanja meda informiraju ih, na organiziranim javnim tribinama izvođači radova.

Na mnogim se lokacijama tražilo mjesto više, a izvođači radova su se potrudili odgovoriti na sva postavljena pitanja sudionika.

U galeriji fotografija prikazane su javne tribine koje su održane prema Godišnjem planu katastarskih izmjera u 2023. za 2024. godinu. U mjesecu lipnju planirane su još tri javne tribine te se nadamo da će odaziv lokalnog stanovništva i na tim područjima biti velik.

Za uspješnu provedbu projekta od iznimne važnosti je aktivno sudjelovanje nositelja prava, tako da nas odaziv građana izuzetno veseli.

Dodatne informacije dostupne su putem mrežnih stranica projekta: visegodisnjiprogram.dgu.hr

Trilj

Adžamovci

Bedenica

Brodski Stupnik

Bučevje

Bukvik

Cista Provo

Cvitovići

Delnice

Donja Pištana

Donji Emovci

Hrvace

Islam Latinski

Jasenaš

Koprivnica

Krapina

Krasica

Lokvičić

Maljevac

Mrzlo Polje Mrežničko

Oriovac

Peščenica

Pluska

Poznanovec

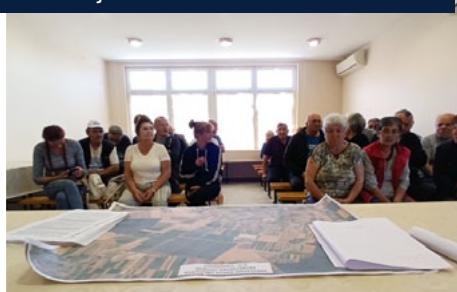
Radovica

Ruševi

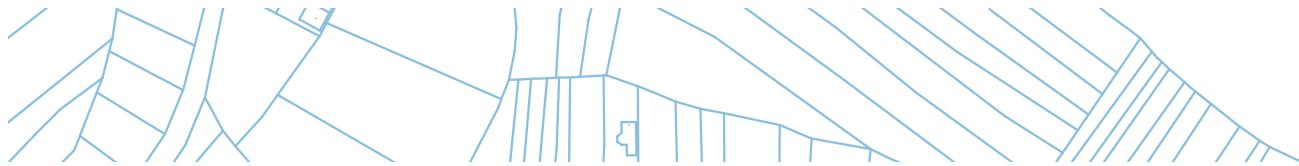
Semeljci

Sibinj

Jelsa

Twinning projekt "Poboljšanje usluga prostornih podataka u Republici Moldovi"

Tekst: mr. sc. Sanja Zekušić | Fotografije: Projekt

Državna geodetska uprava je od 1. rujna 2020. do 31. listopada 2023. godine sudjelovala u provedbi twinning projekta „Poboljšanje usluga prostornih podataka u Republici Moldovi slijedeći EU standarde“.

Osnovne informacije o projektu

Uloga Državne geodetske uprave bila je partner voditelj konzorcija koji su još sačinjavali i Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU (SAFU), GIS centar kompetencija Agencije za poduzetništvo Kraljevine Nizozemske te Glavni ured za geodeziju i kartografiju Republike Poljske kao mlađi partneri. Na projektu su sudjelovali i stručnjaci s Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Nizozemskog katastra.

Uz glavnog korisnika projekta – **Agenцију za zemljишне odnose i katastar (ALRC)** – u projektu je sudjelovalo više od dvadeset institucija iz Republike Moldove odgovornih za prostorne podatke, akademski sektor i tijela lokalne samouprave.

Cilj projekta bio je jačanje kapaciteta Vlade Republike Moldove u kontekstu provedbe Sporazuma o pridruživanju i procesa približavanja EU, a svrha projekta bila je unaprijediti e-upravu kroz poboljšanu razmjenu prostornih podataka i suradnju među tijelima u skladu sa standardima EU i najboljim međunarodnim praksama.

Natječaj i organizacija provedbe projekta

Twinning je instrument Europske unije za institucionalnu suradnju između tijela javne vlasti država članica EU i zemalja korisnica u kojemu angažirani stručnjaci iz država članica

prenose svoje znanje i iskustvo iz područja projekta službenicima iz institucija korisnica projekta. Dva voditelja projekta (jedan u ime države članice EU koja vodi projekt, drugi iz korisničke institucije) i stalni savjetnik za twinning (RTA) preduvjet su twinning projekta.

Državna geodetska uprava stekla je iskustvo rada na twinningu sudjelujući u provedbi „Twinning projekta za Agenciju za zemljишne odnose i katastar (ALRC) – Organizacija, racionalizacija i digitalizacija kartografije u Republici Moldovi“ od 2014. do 2016. godine kao **mladi partner** Švedskoj geodetskoj upravi. To je bio prvi tzv. „twinning out“ projekt na kojemu je sudjelovala jedna institucija iz Republike Hrvatske za što je Državna geodetska uprava dobila zahvalu i čestitke Ministarstva vanjskih i europskih poslova.

Projekt „Poboljšanje usluga prostornih podataka u Republici Moldovi slijedeći EU standarde“ pokrenut je nakon javnog natječaja koji je u

prosincu 2019. godine objavila Europska komisija, a na kojem je, osim ponude našeg konzorcija, dostavljena i ponuda konzorcija koji su činile institucije iz Austrije, Italije i Litve.

Veliku podršku u traženju i pregovorima s budućim partnerima konzorcija, dobili smo od Ministarstva vanjskih i europskih poslova u čijem je sastavu Nacionalna kontakt točka za twinning. Na prezentaciji naše ponude, što je jedan od koraka u provedbi natječaja, sudjelovali su predstavnici Veleposlanstava sve tri uključene države članice: Hrvatske, Poljske i Nizozemske.

Prema Konzorcijskom sporazumu i Sporazumu o suradnji u provedbi twinning projekta između DGU-a i SAFU-a, DGU je kao partner voditelj bio nadležan za stručne aspekte provedbe projekta i ostvarivanje svih projektnih rezultata, dok je SAFU bio zadužen za administrativnu, logističku i finansijsku podršku provedbi projekta. Mlađi partneri konzorcija bili su zaduženi za organizaciju rada

Projekt je financirala Europska unija u iznosu od 1,8 milijuna eura.

njihovih kratkoročnih stručnjaka.

Osim voditelja projekta od strane DGU-a, imenovani su i voditelji od strane mlađih partnera konzorcija koji su bili zaduženi za svoje timove, kao i voditelj projekta od strane korisničke institucije, koji je usko suradivao s voditeljem iz DGU-a. Stalna savjetnica za twinning za vrijeme provedbe projekta stanovala je u Chishinau i na dnevnoj bazi je s voditeljima ispred DGU-a i korisničke institucije organizirala projektne aktivnosti. Delegacija Europske unije u Republici Moldovi kontinuirano je pratila tijek provedbe projekta, između ostalog i kroz sudjelovanje na sastancima Upravnog odbora projekta.

Svi partneri konzorcija imenovali su grupu kratkoročnih stručnjaka koji su bili odgovorni da tijekom tjednih misija prenose stručna znanja i izrađuju potrebne dokumente zemlji korisnici projekta. Tijekom projekta bilo je angažirano 30-tak kratkoročnih stručnjaka iz sve tri države članice.

U provedbi projekta sudjelovali su sljedeći službenici Državne geodetske uprave: mr. sc. Sanja Zekušić, voditeljica projekta, mr. sc. Tomislav Ciceli, voditelj komponenti 1 i 2, Saša Cvitković dipl. ing. geod., Igor Vilus dipl. ing. geod., mr. sc. Tanja Rodin, dr. sc. Iva Gašparović i dr. sc. Nikola Vučić. Na prijedlog dekana, kratkoročni stručnjaci u ime Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu bili su doc. dr.

sc. Ana Kuveždić Divjak, izv. prof. dr. sc. Mateo Gašparović i izv. prof. dr. sc. Mario Miler. Stalna savjetnica za twinning bila je Mateja Horvat, djelatnica SAFU-a, a Nikolina Likó, također iz SAFU-a, provodila je administrativne i finansijske aktivnosti projekta.

Prve dvije godine projekta, zbog pandemije COVID-19 i kasnije rata u Ukrajini, projektne aktivnosti su se provodile on-line. Tek od ljeta 2022. godine aktivnosti su se provodile u Moldovi, u prostorijama ALRC-a od strane stručnjaka iz Hrvatske i Poljske, dok stručnjaci iz Nizozemske zbog rata u Ukrajini nisu dobili suglasnost za putovanje.

Tijekom provedbe projekta bilo je potrebno voditi računa o koordinaciji aktivnosti s još dva donatorska projekta: Norveškim projektom tehničke podrške (standardi za skupove podataka, izgradnja kapaciteta, UNGGIM IGIF akcijski plan) i USAID projektom (razvoj GIS-a za tijela lokalne samouprave), kao i s projektom financiranim od strane Svjetske banke (NSDI geoportal, harmonizacija, licenciranje itd.).

Projektne aktivnosti i rezultati projekta

Aktivnosti projekta bile su usmjerene na unaprijeđenje nacionalne infrastrukture prostornih podataka (NIPP) Republike Moldove, a provodile su se kroz sljedeće komponente:

- Komponenta 1: Održivo upravljanje NIPP-om
- Komponenta 2: Poslovni model NIPP-a
- Komponenta 3: Korištenje postojećih podataka unutar NIPP-a
- Komponenta 4: Izgradnja kapaciteta i informiranje javnosti
- Komponenta 5: Pregled važećih zakonskih odredbi i predlaganje zakonskih izmjena

Prva aktivnost projekta bila je izrada „**Izvješća o stanju provedbe, održavanja i razvoja NIPP-a u Moldovi**“, u okviru kojeg je analiziran pravni, strateški, organizacijski i tehnički okvir, prostorni podatci i ljudski kapaciteti. Ovo izvješće bilo je polazna točka za sva ostala izvješća i

preporuke u projektu.

U okviru **prve komponente** izrađeni su Strategija NIPP-a za 2024.-2028. godinu i pripadajući Akcijski plan kao i detaljan komunikacijski plan u svrhu podizanja svijesti i razumijevanja važnosti Strategije, NIPP-a i geoinformacija. Nakon analize i identifikacije potencijalnih slabosti, stručnjaci su dali svoje prijedloge kako poboljšati postojeći institucionalni okvir, odnosno kako redefinirati i opisati postojeće uloge i zadatke te odgovornosti Vijeća NIPP-a i radnih skupina. Povrh toga, izrađen je pregled postojećih politika licenciranja na temelju EU direktiva i nacionalnih politika, kako za otvorene podatke, tako i za licenciranje uz naknadu, te je izrađen dokument s primjerima dobre prakse za upravljanje prostornim podatcima s posebnim fokusom na korištenje i dijeljenje podataka na interoperabilan način.

U **drugoj komponenti** izrađen je poslovni model i poslovni plan za izradu i održavanje prostornih podataka iz nadležnosti ALRC-a. Model se temeljio na prethodno izrađenoj procjeni troškova NIPP-a i analizi koristi od NIPP-a.

Treća komponenta imala je najveći broj aktivnosti, a obuhvaćala je područje prostornih podataka, geoportala i servisa. Rad na ovoj komponenti započet je izradom kataloga analognih prostornih podataka, nakon čega je izrađeno šest smjer-

nica koje trebaju pomoći u procesu konverzije podataka i povećati kvalitetu prostornih podataka te olakšati njihovu razmjenu među dionicima NIPP-a (Smjernice za konverziju u digitalni oblik, Smjernice za georeferenciranje, Smjernice za specifikaciju podataka, Smjernice za izradu modela podataka, Smjernice za harmonizaciju i Metodološki vodič za stvaranje i održavanje metapodataka). Sve ove smjernice predstavljene su institucijama u Republici Moldovi i objavljene su na web-stranici ALRC-a.

Testiranje smjernica i edukacija o njima izvršena je na stvarnim podatcima na pilot-području grada Unghe-nija. U tu svrhu nekoliko je subjekata NIPP-a potpisalo Ugovor o suradnji s ALRC-om za provedbu pilot-projekta temeljem kojega je organizirano niz radionica na način da polaznici stečeno znanje kasnije mogu koristiti i u svojim svakodnevnim aktivnostima.

U okviru iste komponente, nakon analize postojećeg kataloga metapodataka, izradene su tehničke specifikacije za Geoportal NIPP-a. Nakon međunarodnog natječaja provedenog u okviru projekta zajma Svjetske banke, za razvoj Geoportala NIPP-a odabrana je tvrtka IN2 d.o.o. iz Hrvatske. Stručnjaci twinninga bili su podrška ALRC-u u praćenju implementacije ugovora, testiranju i prihvaćanju rezultata isporuke. Nakon toga izrađeni su i sljedeći dokumenti:

- Tehnološko i infrastrukturno izvješće s trenutnim stanjem i preporukama za skupove prostornih podataka i mrežne usluge
- Plan za provedbu harmonizacije podataka
- Tokovi informacija i obrada podataka
- Primjeri on-line alata za istraživanje prostornih podataka, Izvješće i sažetak izvedenog pilot-projekta
- Metodologija za provjeru kvalitete analognih podataka
- Izvješće o poboljšanom modelu za pružanje usluga i podataka ALRC-a.

Unutar **četvrte komponente**, u skladu s rezultatima analize potreba za osposobljavanje, razvijen je i organiziran opsežan online tečaj za više od 100 sudionika, prvenstveno stručnjaka za GIS iz tijela javne vlasti. Tema poduke bile su osnove NIPP-a i QGIS-a. Dodatno, organiziran je niz edukacija o korištenju bespilotnih letjelica u NIPP-u, prostornih baza podataka u NIPP-u i o LiDAR podacima, na kojima je sudjelovalo preko 50 polaznika.

Osim poduke izrađen je Plan izgradnje kapaciteta u NIPP-u, Komunikacijski plan koji pruža skup metoda i marketinških aktivnosti za podizanje svijesti i razumijevanja geoinformacija te Izvješće o obrazovnim programima u akademskom sektoru koja obuhvaćaju područje NIPP-a.

Također, u okviru ove komponente organizirano je 5 studijskih posjeta Hrvatskoj, Poljskoj i Nizozemskoj, a

kampanja osvješćivanja javnosti uključivala je organizaciju NIPP konferencije „Prostorni podaci za održivi razvoj Republike Moldove”, sudjelovanje na Danu Europe, izradu brošure i dva videa (o NIPP-u i twinning projektu) te redovito objavljivanje informacija na web-stranicama i društvenim mrežama ALRC-a i na platformi EUDigitool kao i prezentaciju projekta na međunarodnim konferencijama.

U petoj komponenti revidirani su postojeći zakonski i podzakonski akti o NIPP-u te predložene njihove izmjene, kao i preporuke vezane uz način i izradu sporazuma o razmjeni podataka i tehničkih protokola za razmjenu podataka.

Izmjene i dopune Zakona o NIPP-u **moldavski je parlament** usvojio u veljači 2022., a već u siječnju 2023. godine vlada je usvojila paket predloženih podzakonskih akata i odluka o NIPP-u.

Dodatna aktivnost projekta

Početkom 2023. godine Upravni odbor projekta obavješten je da su predstavnici Vlade Republike Moldove zatražili od ALRC-a da, uz podršku partnera u twinning projektu, pripremi prijedlog svoje reorganizacije. Uzimajući u obzir zahtjevnost ovog zadatka, dogovoren je da se projekt produži za 6 mjeseci u cilju provedbe dodatne aktivnosti koja izlazi iz okvira implementacije NIPP-a:

- Procjena trenutnog stanja sustava kartografije i katastra u Republici Moldovi i preporuke za njihovo poboljšanje.

S obzirom na novu temu i potrebu da se obuhvate sva područje rada ALRC-a (zemljni odnosi, osnovni geodetski radovi, kartografija, katastar i procjena vrijednosti nekretnina), u provedbu ove aktivnosti uključeni su i Antonio Šustić, glavni ravnatelj DGU-a, Maja Pupačić, zamjenica glavnog ravnatelja i Diana Dudok, načelnica Sektora za pravne poslove i vodenje ljudskih kapaciteta.

Za potrebe provedbe ove aktivnosti analizirano je dodatnih 20-tak zakona i podzakonskih akata, analizirana je organizacija rada ALRC-a u svim segmentima, kao i organizacija rada 4 institucije koje usko suraduju s ALRC-om.

Aktivnost je rezultirala nizom preporuka koje su uključivale i prijedlog novog organizacijskog ustroja ALRC-a i cijelokupnog geodetsko-katastarskog sektora u Republici Moldovi, uključujući preuzimanje lokalnih katastarskih ureda u nadležnost ALRC-a. Temeljem ovih preporuka ALRC je

dostavio Vladi Republike Moldove zakonske izmjene koje su prihvачene i stupile su na snagu početkom 2024. godine.

Kroz ovu aktivnost uloga ALRC-a u razvoju geoprostornih podataka prepoznata je od strane Vlade Republike Moldove te je temeljem ovih preporuka izmijenjen zakonodavni okvir, restrukturirano je nekoliko institucija, a ALRC je objedinio nadležnosti nekoliko institucija i time ojačao svoj položaj i ulogu.

Zaključak

Projekt je od strane korisničke i ostalih uključenih institucija u Republici Moldovi ocijenjen kao iznimno uspješan te je pridonio ne samo značajnom iskoraku u implementaciji NIPP-a u Moldovi u kratkom razdoblju, nego i reformi cijelokupnog geodetsko-katastarskog sustava.

Projektni rezultati uključuju sljedeće:

- moldavski NIPP je usklađen s INSPIRE direktivom
- revidirana je sva relevantna zakonska regulativa i preporuke su implementirane
- metapodaci su dostupni na novom Geoportalu NIPP-a
- educirano je 100-tinjak stručnjaka iz tijela javne vlasti i akademskog sektora iz raznih tema povezanih s NIPP-om
- testirane su smjernice na pilot-području na temelju stvarnih podataka
- poboljšana je suradnja tijela javne vlasti u području NIPP-a
- poboljšana je suradnja sa sveučilištima u području NIPP-a
- izrađeno je i isporučeno 50-tak dokumenata (smjernice, propisi,

preporuke, tehničke specifikacije itd.) koji su dostupni za daljnja poboljšanja razvoja NIPP-a i prostornih podataka

- institucije iz država članica EU-a podijelile su svoje znanje o NIPP-u s ALRC-om i uključenim moldavskim institucijama
- predložen je (i prihvaćen na vladu) novi organizacijski ustroj ALRC-a.

Završna konferencija twinning projekta na kojoj su prezentirani ovi rezultati održana je 17. listopada 2023. godine, a na temelju rezultata projekta donatori su pokazali interes za dalnjom suradnjom.

Od strane Delegacije EU u Republici

Moldovi projekt je i službeno proglašen kao najbolji twinning projekt u Republici Moldovi u 2022. godini, a 2021. godine nominiran je i kao primjer uspjeha u istočnoj regiji ENI (European Neighbourhood Instrument).

Sudjelovanjem, a posebno vođenjem ovako velikih međunarodnih projekata, Državna geodetska uprava je napravila značajan iskorak u odnosu na dosadašnji rad. Iskustvo stećeno radom u međunarodnom okruženju je iznimno dragocjeno, kako profesionalno tako i osobno. Pomažući kolegama iz Moldove da unaprijede svoju instituciju i sami smo stekli dodatne vještine i znanja i prisjetili se trenu-

taka kada smo mi bili u ulozi primatelja donatorske pomoći. U posljednjih 20-tak godina DGU je prerasla u instituciju koja ravnopravno na međunarodnoj razini doprinosi svojim znanjima i iskustvom.

Početkom listopada 2023. godine ravnatelji DGU-a i ALRC-a potpisali su Memorandum o razumevanju i suradnji, čime je potvrđena obostrana želja za nastavkom uspješne suradnje i u budućnosti.

Obnavljanje trigonometrijskih točka I. reda tzv. geodetskih piramida

Tekst: Marija Pejaković | Fotografije: DGU

Trigonometrijske točke I. reda nalaze se na istaknutim i nerijetko teško dostupnim mjestima vrhova planina, gorja ili najvišim točkama otoka te su zbog toga izložene nepovoljnim vremenskim i atmosferskim uvjetima (kiša, snijeg, velike temperaturne razlike, jaki vjetrovi, udari gromova), koji utječu na dotrajalost i oštećivanje površinskih materijala.

259 Kamenjak – prije obnove

Obnovom stalnih točaka geodetske osnove osigurava se njihova stabilnost i produžuje trajnost. Postavljanjem natpisne pločice na točku obaveštava se javnost o osnovnim podacima o točki kao što su ime točke i nadmorska visina točke, dok je posebno istaknuta napomena kako je njihovo uništavanje ili oštećivanje zakonom zabranjeno.

U okviru redovitih aktivnosti održavanja i obnavljanja stalnih točaka geodetske osnove, obnovljene su trigonometrijske točke I. reda – 259 Kamenjak i 253 Brezovo polje. Zbog posljedica potresa na području Petrinje, u 2021. godini, na Hrastovačkoj gori trajno je uklonjena trigonometrijska točka I. reda – **199 Cepeliš**.

Trigonometrijska točka I. reda – **259 Kamenjak** nalazi se na brijegu Kamenjak, u središnjem dijelu brda Banska kosa, okolica Kneževih Vinograda. Piramida je izgrađena od cigle, na betonskoj nosivoj konstrukciji, a visina je 6 metara.

U trigonometrijskoj mreži I. reda postoji ukupno 10 točaka na kojima su izgrađene i do danas očuvane geodetske piramide. Uz obnovljene Kamenjak i Brezovo polje to su Dujanova kosa, Podgorje, Maksimov Hrast,

Vis, Gornja Humka, Koševac, Lipovica i Sveta Gera.

Većina geodetskih piramida postavljena je za vrijeme vojnih austrougarskih izmjera. Iznad trigonometrijskih točka, zbog potrebe međusobnog dogledanja točka u procesu izmjere trigonometrijskom metodom, izgrađeni su signalni u obliku piramida. Geodetske piramide atraktivan su sadržaj brojnih planinarskih staza, rekreacijskih aktivnosti i vidikovaca.

259 Kamenjak – poslije obnove

Trigonometrijska točka I. reda 253 Brezovo polje

STANJE PRIJE

STANJE POSLIJE

Trigonometrijska točka I. reda – 253 Brezovo polje nalazi se u blizini Općine Cernik, na malom proplanku vršne zaravni Psunja. Piramida visine 14 metara izgrađena je od cigle.

U skladu s godišnjim planom obnove stalnih točaka geodetske osnove, Sektor za državnu izmjeru je u 2024. godini započeo aktivnosti na obnovi trigonometrijske točke I. reda - **252 Maksimov hrast.**

Višegodišnji program katastarskih izmjera; što smo napravili, što smo naučili?

Tekst: Uredništvo Vizure | Fotografije: DGU

Vlada Republike Hrvatske provodi sveobuhvatan program obnove zemljišnih registara putem katastarskih izmjera za sva građevinska područja, što obuhvaća više od 80% gospodarskih aktivnosti. Cilj je do 2030. godine ažurirati katastarske i zemljišnoknjizične podatke, čime će se omogućiti učinkovito tržište nekretnina, kvalitetno prostorno planiranje te rast investicija i poduzetništva.

U svom programu za mandatno razdoblje 2020. – 2024. Vlada RH je, u poglavljiju Prostorni razvoj u funkciji održivog razvoja, najavila da će se donijeti program obnove zemljišnih registara provođenjem katastarskih izmjera za sva građevinska područja u Republici Hrvatskoj na kojima se obavlja vise od 80 % svih gospodarskih aktivnosti, s ciljem daljnog prostornog, gospodarskog i ravnomjernog regionalnog razvoja.

Program Vlade 2024. – 2028.

U programu za mandatno razdoblje 2024. – 2028., u poglavljiju Upravljanje državnom imovinom i prostorno uređenje, Vlada Republike Hrvatske je navela da će se do kraja 2030. dovršiti iznimno opsežan posao ažuriranja katastarskih i zemljišnoknjizičnih podataka, što je preduvjet za učinkovito funkcioniranje tržišta nekretnina te za kvalitetno prostorno planiranje i gradnju. Pouzdanim podatcima omogućit će se građanima, javnom i privatnom sektoru dostupnost ažurnih podataka u realnom vremenu, ali i pridonijeti razvoju poduzetništva, unapređenju poslovnog okruženja te rastu investicija.

Hrvatski sabor je 1. listopada 2021. usvojio *Višegodišnji program katastarskih izmjera građevinskih područja za razdoblje 2021.-2030.*

Cilj Programa

Obnova katastra i zemljišne knjige za sva građevinska područja u Republici Hrvatskoj (600.000 ha) sa svrhom osiguravanja pravne sigurnosti vlasnika i investitora u prometu nekretnina, provedbe kapitalnih i infrastrukturnih projekata, ubrzavanja procesa ulaganja te poboljšanja funkcioniranja tržišta nekretnina, poboljšanje dinamike i transparentnosti poslovnih procesa u bankama, omogućavanja brže i transparentnije investicije, omogućavanje kvalitetnije upravljanje nekretninama (u vlasništvu države, jedinica lokalne samouprave i pravnih te fizičkih osoba), povećanje mogućnosti korištenja sredstava iz fondova EU, osiguranje kvalitetnijeg života građana te razvoj zajednice u cijelini.

Pristup obnovljenim katastarskim i zemljišnoknjizičnim podatcima bit će osiguran digitalno, putem postojeće jedinstvene pristupne točke,

svim građanima, zainteresiranim stranama i gospodarstvenicima na **portalu Uređena zemlja**.

Jačanje investicijskog potencijala i pravne sigurnosti kroz uređenu zemljišnu evidenciju

Uredenom zemljišnom evidencijom, kao temeljem za razvoj društva i gospodarstva, Republika Hrvatska ima mogućnost osnažiti svoj investicijski i gospodarski potencijal te pružiti dodatnu pravnu sigurnost fizičkim i pravnim osobama, vlasnicima nekretnina, kao i potencijalnim investitorima. Posljedično, učinkovita administracija ubrat će investicijske procese i podići tržište nekretnina na novu razinu. Ujedno je riječ i o jednom od najsveobuhvatnijih projekata u području zemljišne administracije u Republici Hrvatskoj od osamostaljenja.

Provedba katastarskih izmjera u 2023. godini – obuhvaćene 60 katastarskih općina

Vlada Republike Hrvatske je 3. lipnja 2022. na prijedlog Državne geodetske uprave donijela Odluku o donošenju Godišnjeg programa katastarskih izmjera građevinskih područja za 2022. koji se provodio u 2023. godini (GP2023) i u okviru kojeg je postupkom katastarskih izmjera obuhvaćeno 60 dijelova ili cijelih katastarskih općina ukupne površine od 37.559 ha odnosno 173.535 katastarskih čestica za koje aktivnosti je Vlada Republike Hrvatske osigurala sredstava u državnom proračunu. Ukupna vrijednost usluga provođenja katastarskih izmjera iznosila je 220.149.019,26 HRK s PDV-om (29.218.796,10 EUR-a s PDV-om).

Dodatnih 66 općina obuhvaćeno izmjerom u 2024. godini

Vlada Republike Hrvatske je 28. prosinca 2023. na prijedlog Državne geodetske uprave donijela Odluku

prikupljenih katastarskom izmjerom svim zainteresiranim nositeljima prava, izraduje se elaborat katastarske izmjere kojeg prije dostave Sudu pregledava i potvrđuje Državna geodetska uprava.

Postupci značajno skraćeni

Na temelju provedenih katastarskih izmjera iz GP2023 i podataka prikupljenih u elaboratima katastarskih izmjera započeli su postupci obnove zemljišnih knjiga ili su podaci spremni za početak obnove zemljišnih knjiga. Provedbom katastarske izmjere (u okviru koje su geodetski stručnjaci prikupili i obradili podatke u elaboratima katastarskih izmjera te geodetski i pravni stručnjaci obavili predočavanje podataka iz elaborata katastarskih izmjera, a u okviru kojih su prikupili izjave i dokumentaciju kojom se dokazuje vlasništvo te sastavili popisne listove koji imaju izgled i sadržaj budućeg zemljišno-knjizičnog uloška), dobivena iskustva tijekom provođenja postupka obnove zemljišnih knjiga su takva da u više od **70 % obrađenih zemljišnoknjizičnih uložaka** nije bilo potrebno sazivati rasprave već na temelju pripremljenog materijala od strane geodetskih tvrtki zemljišnoknjizični suci i djelatnici zemljišnoknjizičnih odjela sastavljaju zemljišnoknjizične uloške. Na ovaj način postupci su značajno skraćeni i traju oko 15 mjeseci.

o donošenju Godišnjeg programa katastarskih izmjera građevinskih područja u 2023. za 2024. godinu (GP2024) koji se provodi u 2024. godini i u okviru kojeg je postupkom katastarskih izmjera obuhvaćeno 66 dijelova ili cijelih katastarskih općina ukupne površine od 31.938 ha odnosno 187.330 katastarskih čestica za koje aktivnosti su osigurana sredstava u državnom proračunu. Ukupna vrijednost ovih usluga iznosi 36.782.093,80 EUR-a s PDV-om.

Predočavanje i potvrđivanje podataka provedene izmjere

Nakon dovršetka postupka katastarske izmjere, u okviru kojeg se obavlja i postupak predočavanja podataka

stih godišnjih programa katastarskih izmjera: Državna geodetska uprava, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, ovlaštene geodetske tvrtke, pravni stručnjaci, katastarski uredi, općinski sudovi, općinska državna odvjetništva, gradovi, općine pridonijeli su provedbi navedenih programa, a kojima se građanima i vlasnicima nekretnina osiguravaju preduvjeti za učinkovito upravljanje nekretninama.

Kampanja informiranja javnosti

Trenutno je u tijeku kampanja informiranja javnosti za područje čitave Republike Hrvatske kako bi se javnost upoznala s projektom i obvezama koje imaju kao nositelji prava na nekretninama. O rezultatima kampanje pisat ćemo u idućim brojevima.

**IMATE
ČISTE
PAPIRE?**

Budite aktivan sudionik katastarske izmjere!
Odazovite se pozivu Državne geodetske uprave.
Program traje do 2030. g.

>>> visegodisnjiprogram.dgu.hr

Višegodišnji program
katastarskih izmjera

REPUBLIKA HRVATSKA
Državna geodetska uprava

Koordinirani napor svih sudionika za učinkovito upravljanje nekretninama
Svi uključeni u izvršenje aktivno-

Nacionalno izvješće o aktivnostima na standardizaciji geografskih imena u Republici Hrvatskoj za 2023. g

Tekst: Davor Kršulović, Tomislav Ciceli, Ljerka Marić | Fotografije: DGU

Republika Hrvatska, kao članica UNGEGN-ova Odjela za Srednjoistočnu i Jugistočnu Europu (East Central and South-East Europe Division – ECSEED), predala je Nacionalno izvješće o aktivnostima na području standardizacije geografskih imena u Republici Hrvatskoj za 2023. godinu.

Na temelju Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina („Narodne novine“ br. 112/18, 39/22), a u cilju jedinstvene standardizacije geografskih imena u Republici Hrvatskoj, Vlada Republike Hrvatske je krajem ožujka 2019. g. imenovala Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo). Sredinom siječnja 2023. godine Vlada Republike Hrvatske je imenovala novog predsjednika Povjerenstva („Narodne novine“ br. 8/23), a sredinom travnja 2023. godine imenovala drugi saziv Povjerenstva („Narodne novine“ br. 42/23). Povjerenstvo čine predsjednik i jedanaest članova.

U 2023. godini Povjerenstvo je održalo osam sjednica te posljedično donijelo, kroz rad radnih skupina, jedan dokument u svrhu osiguranja kvalitete Registra geografskih imena (RGI-ja): Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj – imenovanje otoka i poluo-

tka te jedan dokument (publikacija) u cilju širenja svijesti o geografskim imenima: Geografska imena – skriveni dio naše svakodnevice.

Primjenom Zakona o naseljima („Narodne novine“ br. 39/22) i Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina Povjerenstvo je u 2023. g. donijelo 55 Mišljenja i 1 Preporuka na prijedloge imenovanja ulica i trgova i ostalih geografskih objekata u pojedinim jedinicama lokalne samouprave te posljedično standardiziralo 98 geografskih imena.

Informacijski sustav RGI-ja (mrežna stranica i mrežna aplikacija) ažuriran je sredinom lipnja 2023. te su mrežne usluge pregleda i preuzimanja podataka iz baze RGI-ja dostupne javnim korisnicima.

U cilju širenja svijesti o tematiki geografskih imena u Republici Hrvatskoj te razvoju RGI-ja, Državna geodetska uprava je u suradnji s Povjerenstvom sredinom listopada

2023. g. organizirala konferenciju „Dani geografskih imena 2023.“.

Na međunarodnom planu, sredinom siječnja 2023. g. UNGEGN-ovom Odjelu za Srednjoistočnu i Jugistočnu Europu (ECSEED) predano je Nacionalno izvješće o aktivnostima na području standardizacije geografskih imena u Republici Hrvatskoj za 2022. g., a sredinom prosinca 2023. g. u UNGEGN-ovom Informativnom glasilu predstavljene su aktivnosti na standardizaciji geografskih imena u Republici Hrvatskoj u 2022. g.

Početkom studenog 2023. započele su aktivnosti na reviziji pojedinih zapisa u bazi RGI-ja.

Državna geodetska uprava kontinuirano surađuje s pravnim i fizičkim osobama u osiguranju kvalitete RGI-ja te obavlja poslove vođenja i održavanja RGI-ja.

Nacionalno izvješće dostupno je na poveznici: Nacionalno izvješće – 2023.

Obnovljen kartozid u Požegi

Tekst: Josip Mikšik | Fotografije: PUK Požega

U Požegi je 8. ožujka 2024., pred Grgurevo, obnovljen kartozid.

Kartozid je obnovljen „u pravi trenutak“ jer se nalazi u blizini željezničkog kolodvora, a gdje su na Dan grada Požege dolazili gosti i održan svečani

mimohod povijesnih postrojbi iz cijele Republike Hrvatske.

Za obnovu kartozida korišteni su najnoviji podatci Državne geodetske

uprave, a jako lijepo je prikazan reljef koji je istaknuo Požešku kotlinu.

Izvorno, kartozid je postavljen 3. lipnja 2011. godine povodom završetka izrade nove topografske karte mjerila 1: 25 000 (TK25) za požeško područje, a obnavljan je 2015. i 2018. godine. Prostor i masivni okvir za kartozid, jedan od rijetkih koji je neoštećen nakon vremenskih neprilika, osigurala je Požeško-slavonska županija.

Na Web portalu BUG objavljen članak o aplikaciji GeoHrvatska

Tekst: dr. sc. Iva Gašparović | Fotografije: Časopis BUG

Najpopularniji tehnološki web portal u Hrvatskoj u svojoj objavi od 30. travnja 2024. godine pod naslovom GeoHrvatska – domaća aplikacija koja nudi informacije o prostoru koji nas okružuje donio je pozitivan osvrt na mobilnu aplikaciju GeoHrvatska, pri čemu je ocjenjena kao aplikacija „koju svakako vrijedi imati pri ruci“.

Autor članka istaknuo je kako se radi o domaćoj aplikaciji za koju je nadležna Državna geodetska uprava i da se projektom GeoHrvatska ujedno nastoji pridonijeti jačanju svijesti o važnosti očuvanja okoliša.

Za one koji se do sada nisu susreli s aplikacijom važno je naglasiti da ona, u odnosu na lokaciju, prikazuje korisne informacije o prostoru, pa ju svakako vrijedi koristiti prilikom planiranja slobodnog vremena s obzirom da nudi informacije o kulturnim i prirodnim znamenitostima, kao i prikaz plaža, biciklističkih ruta i plani-

narskih staza. Takoder, korištenjem aplikacije mogu se istražiti planirana mjesta za život jer nudi informacije o katastarskim česticama te i dostupnim vrtićima, školama, bolnicama, knjižnicama, muzejima, odnosno svemu što je bitno u današnjem urbanom vremenu u kojem je blizina nabrojanih lokacija izrazito važna.

Aplikacija je potpuno besplatna i dostupna za Android i iOS uređaje. Ukoliko to do sada niste učinili, pozivamo vas da instalirate mobilnu aplikaciju GeoHrvatska na svoj uređaj i istražite prostor oko sebe.

Vlada RH prihvatile je Izvješće o aktivnostima na uspostavi, održavanju i razvoju Nacionalne infrastrukture prostornih podataka (NIPP) za 2023. g.

Tekst: Služba za NIPP | Fotografije: Pixabay

Izvješće koje je dostavila Državna geodetska uprava Vladi RH, nakon prihvatanja od strane Vijeća NIPP-a, usvojeno je na 297. sjednici Vlade održanoj 4. travnja 2024. godine.

Izvješće donosi sažet pregled aktivnosti u svim područjima koje se odnose na zakonodavni, institucionalni i tehnički okvir te na jačanje kapaciteta i širenje svijesti o NIPP-u u 2023. godini.

Tijekom 2023. godine vidljiv je napredak na uspostavi NIPP-a koji se posebno očituje u većoj dostupnosti prostornih podataka javnog sektora na transparentan i interoperabilan način.

Tijekom navedene godine nastavljene su aktivnosti na Registrima NIPP-a, Geoportalnu NIPP-a te pregledniku i mobilnoj aplikaciji za gradane GeoHrvatska. Također, održan je veliki broj

aktivnosti na širenju svijesti i promociji NIPP-a kao i pružanju podrške subjektima NIPP-a kroz radionice. Bilježi se i povećana aktivnost subjekta NIPP-a s lokalne razine.

Državna geodetska uprava sudjelovala na FIG Working Week 2024.

Tekst: dr. sc. Nikola Vučić i Jelena Unger | Fotografije: Privatne fotografije

Od 19. do 24. svibnja 2024. godine u Accri, Republika Gana održan je FIG Working Week 2024. na kojem su sudjelovali predstavnici Državne geodetske uprave.

FIG Working Week održava se jednom godišnje u organizaciji Svjetskog geodetskog društva (FIG - Fédération Internationale des Géomètres). Radi se o međunarodnom geodetskom skupu na kojemu sudjeluju geodetski, katastarski i drugi srodnii stručnjaci iz gotovo svih država svijeta. Tijekom skupa prisutni su imali priliku čuti i vidjeti prezentacije o najnovijim dostignućima u geodeziji, geomatici i geoinformatici.

U ime Državne geodetske uprave na skupu su sudjelovali službenici Jelena Unger i Nikola Vučić, a rad „Revitalizing of the Cadastre Has Always Depended on State Policy“ predstavila je Jelena Unger koja je ujedno

vodila i sesiju „TS08D: Land Governance and Legal Solutions“. Nikola Vučić vodio je sesiju „TS11G: Land Policy Issues and Innovations“.

Kroz prezentaciju navedenog članka svjetskoj geodetskoj zajednici prikazana su postignuća Republike

Hrvatske odnosno Državne geodetske uprave u modernizaciji geodetsko-katastarskog sustava i to kroz provođenje aktivnosti iz Višegodišnjeg programa katastarskih izmjera građevinskih područja za razdoblje 2021.-2030.

U Cavtatu održana Generalna skupština Europskog vijeća geodeta

Tekst: dr. sc. Ilija Grgić | Fotografije: Organizator skupa

Dana 19. i 20. travnja 2024. godine u Cavtatu je održana Generalna skupština Europskog vijeća geodeta – CLGE.

U okviru ceremonije otvaranja Generalne skupštine, Glavni ravnatelj Državne geodetske uprave Antonio Šustić obratio se skupu prigodnim govorom. U govoru je upoznao sve nazočne o važnosti i načinu kako je uređena struka u našoj državi. Također je objasnio kako funkcioniра obavljanje geodetske djelatnosti u praksi.

Osim toga, u svom kraćem izlaganju naglasio je kapitalni projekt „Višegodišnji program katastarskih izmjera građevinskih područja za razdoblje 2021. – 2030.“. Ovaj projekt se provodi u Republici Hrvatskoj, a donio ga je Hrvatski sabor. U njemu se na najbolji mogući način oslikava dobro razrađen i ureden odnos između DGU-a i privatnog sektora. Time se osigurava visoka kvaliteta geodetskih usluga, doprinosi promicanju razvoja geodetske struke i intenziviranju tržišta nekretnina na temelju sređenih katastarskih i zemljišnoknjizičnih evidencijskih.

Tijekom zasjedanja Generalne skupštine održan je Okrugli stol na temu godine: **„Vještine za sutra, jesmo li spremni?“.**

U radu Generalne skupštine u ime Državne geodetske uprave, koja je korporativni član CLGE-a, sudjelovali su pročelnica PUK-a Dubrovnik Katja

Bego i dr.sc. Ilija Grgić, korespondent DGU prema CLGE-u.

DGU sudjelovanjem na Generalnoj skupštini jača suradnju s drugim sličnim institucijama u Europi te daje doprinos prepoznatljivosti i važnosti geodetske struke u Europi i svijetu.

Održana sjednica UNGEGN-ova Odjela za Srednjoistočnu i Jugoistočnu Europu

Tekst: Davor Kršulović, Tomislav Ciceli, Ivana Crljenko, Helena Pavletić | Fotografije: Organizator skupa

U organizaciji Skupine stručnjaka Ujedinjenih naroda za geografska imena (UNGEGN) u Pragu je 16. svibnja 2024., pod predsjedanjem Republike Češke, održana 28. sjednica Odjela za Srednjoistočnu i Jugoistočnu Europu (ECSEED).

Cilj sjednice bio je upoznati predstavnike država članica ECSEED-a s radom nacionalnih povjerenstava koja se bave geografskim imenima pa su predstavljena nacionalna izvješća o aktivnostima vezanim uz geografska imena. Dodatno su izložene teme vezane uz egzonime i upotrebu digitalnog modela terena (DMR) kao korisnog alata u prikupljanju geografskih imena te obavijesti UNGEGN-a.

Republika Hrvatska, kao jedna od 18 država članica ECSEED-a, predstavila se nacionalnim izvješćem o aktivnostima u standardizaciji geografskih imena u 2023. godini. Izvješće je priopćio mr. sc. Tomislav Ciceli istaknuvši organizacijski, tehnički i normativni okvir za djelovanje Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena.

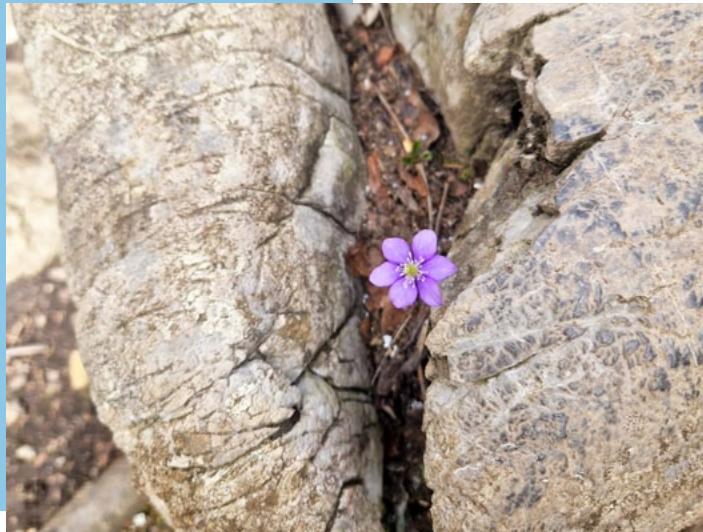
U izvješću je detaljno prikazan rad navedenog Povjerenstva i aktivnosti na održavanju i razvoju informacijskog sustava Registra geografskih imena (RGI) te je upućeno na višegodišnji projekt Državne geodetske uprave vezan uz geografska imena (Revizija zapisa geografskih imena u bazi RGI-ja). Dr. sc. Ivana Crljenko predstavila je rad na projektu Rječnik stranih geografskih imena koji se od 2013. do 2020. provodio u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža, istaknuvši aktivnosti prikupljanja egzonima, pohranjivanja podataka te objavljivanja rezultata projekta.

Budući da Republici Češkoj kao sadašnjoj predsjedateljici ECSEED-a

ove godine ističe mandat, predloženo je da **nova država predsjedateljica bude Mađarska**.

Uz dvadesetak predstavnika država članica ECSEED-a (Austrija, Česka, Grčka, Mađarska, Poljska, Slovačka, Slovenija), gostujućih predstavnika (Južna Koreja i Japan) i predsjednika UNGEGN-a (g. Pierre Jaillard iz Francuske), na sjednici su sudjelovale članice Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena Republike Hrvatske dr. sc. Ivana Crljenko i izv. prof. dr. sc. Helena Pavletić te službenici Državne geodetske uprave mr. sc. Tomislav Ciceli i Davor Kršulović.

Prroda i društvo

U ovom broju predlažemo jedan lijepi jednodnevni izlet u Značajni krajolik Kamačnik. Jeste li vi posjetili nešto zanimljivo, a da možete preporučiti čitateljima? Bavite li se nekim zanimljivim hobijem? Čekamo vaše prijedloge!

Tekst: Petra Sajko Hlušićka | Fotografije: Privatne fotografije

Ako ste ljubitelj prirode, a i niste pri nekoj kondiciji svakako posjetite Značajni krajolik Kamačnik, jednu od skrivenih ljepota Hrvatske. Smješten u blizini Vrbovskog, ovaj slikoviti kanjon pruža savršeno mjesto za opuštanje i istraživanje netaknute prirode, a sama staza nije zahtjevna i ne morate biti Iron man/women da bi ju prohodali.

Kanjon Kamačnik je prava mala prirodna oaza idealna za jednodnevni izlet. Staza kroz kanjon vodi preko drvenih mostova i šetnica, pružajući nezaboravan doživljaj. Na kraju staze nalazi se izvor Kamačnika koji se trenutno ubraja u **5 najdubljih izvora** u RH. Njegova evidentirana dubina iznosi 118 m. Dolaskom do izvora ne preostaje vam ništa drugo nego sjesti na obližnji kamen i uživati u ljepoti koja vas okružuje.

Par zanimljivosti o Kamačniku

Kamačnik je potok u Gorskom kotaru, dug svega 3,2 kilometra, koja izvire iz jako duboke jame i ulijeva se u rijeku Dobru manjim slapom. Ovaj kanjon je **zaštićeni krajolik** još od 1962. godine, a posjetitelji mogu uživati u stazi koja prati tok rijeke kroz prekrasne prizore kristalno čistih voda, visokih stijena i bujne vegetacije. U novije vrijeme kanjon je na jednom dijelu premošćen lukom autoceste Rijeka – Zagreb tako da taj kontrast prirode i urbanoga daje zanimljiv detalj za fotografiranje.

Neposredno uz ušće smješten je ugostiteljski objekt, a pri povratku iz obilaska bio je u potpunosti zauzet i čekalo se mjesto više. Mi nismo ovdje ručali, ali zamaman miris roštilja svakako nam je otvorio tek. Koliko sam čula svježe pastrve na žaru jedno su od traženijih menija.

Autohtone vrste

Kamačnik je dom mnogim autohtonom vrstama flore i faune. Od biljaka, ovdje možete pronaći rijetke vrste poput gorske preslice i planinskog zvončića. Što se tiče faune, kanjon je stanište raznih vrsta ptica, riba i sitnih sisavaca. Posebno se ističe potočna pastrva, koja naseljava bistre vode Kamačnika.

Korisne informacije

Uz Kamačnik se nalaze odmorišta i informativne ploče koje posjetiteljima pružaju informacije o prirodnim i kulturnim značajkama područja. 2009. godine Hrvatske su šume otvorile ovu poučnu botaničku stazu s ukupno 19 edukacijskih ploča na kojima možete pronaći informacije o flori i fauni tog područja. Svakako sa sobom ponesite udobnu obuću, dovoljno vode i zaštitu od sunca. Tko ima psa može povesti i njega (bio ih je popriličan broj).

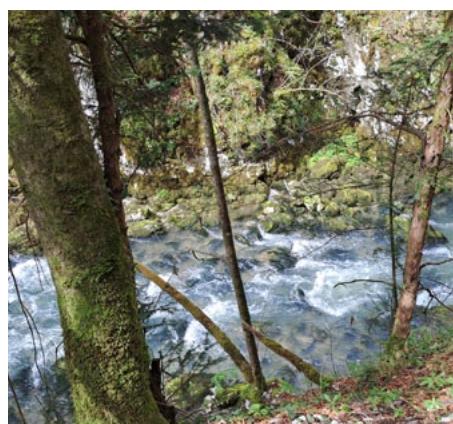
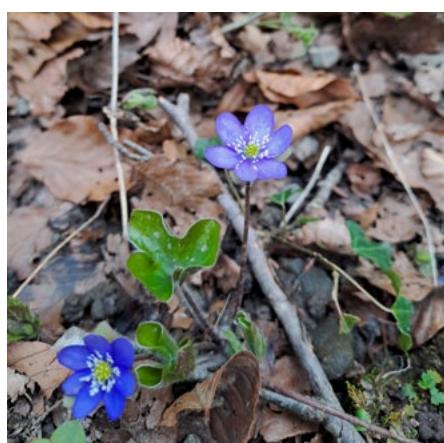
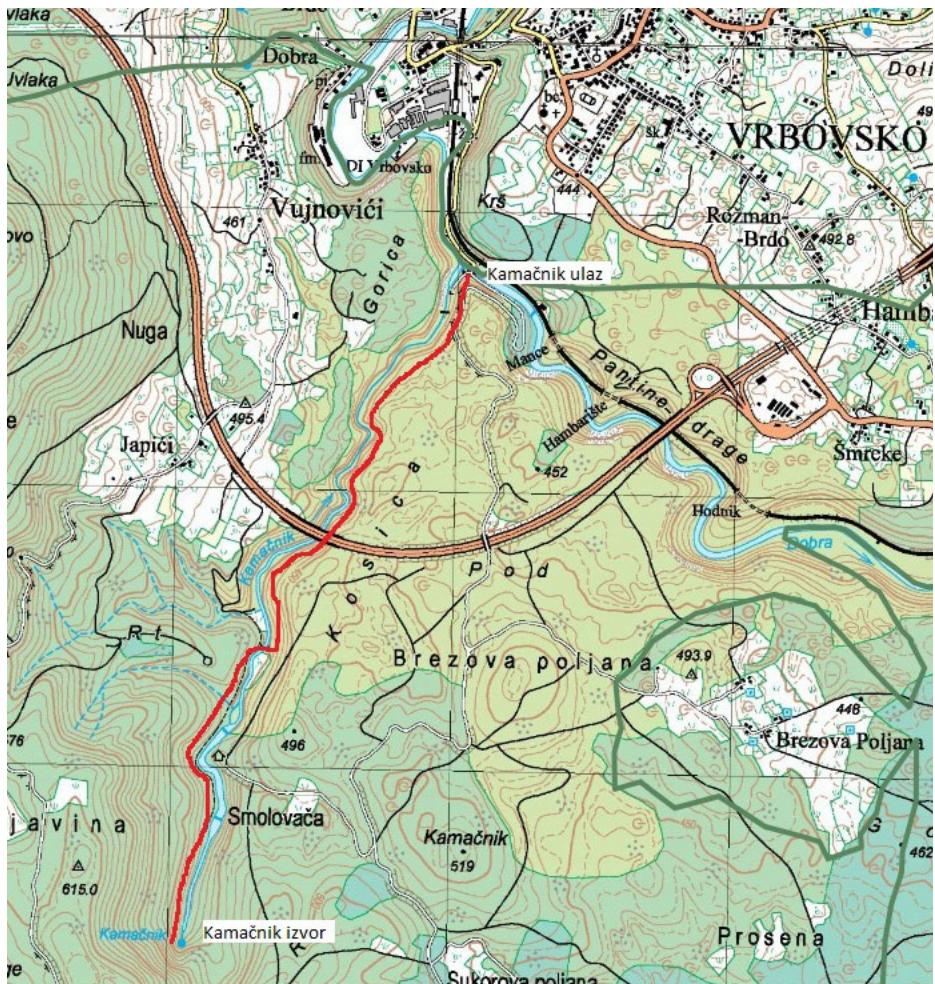

**Staza kroz kanjon
Kamačnik duga je
oko **3 kilometra**
i prilagođena je
svim uzrastima,
a sama šetnja
traje otprilike sat
vremena.**

Tijekom šetnje naišli smo na one hrabre koji su se pokušali osvježiti u ledenoj vodi potoka tako da možda i kupaći kostimi nisu loša ideja! Ono što mi se čini je da je ovaj krajo-lik jednako zanimljiv u svako godišnje doba, a u planu mi je ponovni posjet u jesen.

Vas pozivam da za sljedeće brojeve na e-adresu Vizure pošaljete svoj prijedlog izleta, nekome će možda biti poticaj da se baci u istraživanje. Ipak smo mi geodeti poznati kao ljubitelji prirode!

Za sada uživajte u slikama ovog predivnog kutka naše domovine.

Dogadjanja

Neka događaju su prošla, ali u najavi su i nova za jesen. Za listopad je u pripremi **17. simpozij ovlaštenih inženjera geodezije** o kojem ćemo pisati u sljedećem broju.

Permanent Committee on Cadastre in the European Union (PCC), 17. - 24. lipnja 2024., Brussels Belgium

SIG 2024 - Međunarodni simpozij o inženjerskoj geodeziji, 12. - 14. rujna 2024., Zagreb, Hrvatska

U najavi

Po prvi puta Državna geodetska uprava organizira konferenciju **„Sustav katastra infrastrukture u Republici Hrvatskoj“**, koja će se održati u Zagrebu **3. listopada 2024.** godine. Detaljnije u sljedećem broju.

U mirovini

S mjesecom svibnjom 2024. u mirovinu je otišao pročelnik PUK-a Bjelovar g. Damir Soptija. Kolegi želimo sreću i zdravlje u zasluženoj mirovini. Hvala na doprinisu radu Državne geodetske uprave!

Uredništvo Vizure